

Kamenné památky Miletínska

Boží muka v březové aleji

Štíhlý čtyřhranný pískovcový sloup, stojící na vyhlídce u nedávno obnovené cesty březovou alejí, vkusně doplňuje severní panoráma Miletína. Je šťastným příkladem nového a přitom citlivého využití staré památky v novém prostředí.

Boží muka, někdy zmiňovaná i pod honosným názvem kaplička svatého Salvatora, stávala někdy od 2. poloviny 18. století u jižního okraje silnice z Miletína k Vidoni, přibližně 200 metrů před dnešní dopravní značkou označující vjezd do Miletína. U svého pole je prý tehdy nechal vztyčit měšťan Jan Lhota. Boží muka představoval kamenný sloupek čtvercového průřezu, na jeho vrcholu byl úzký architráv s obrázkem svatého Salvátora a svaté Anny a nad ním kříž s ukřižovaným Kristem.

Poloha sloupku u rušné silnice nutně znamenala, že se stal potencionálním účastníkem různých kolizí a havárií. Pravděpodobnost možného zničení dále stoupla, když byla okolní silnice rekonstruována a její vozovka zvýšena. Sloupek se tak topil v příkopu a býval zasypáván štěrkem a vyhrnovaným sněhem.

Křížek v roce 2007

Jak šel čas

O Boží muka pečoval vždy majitel přilehlého pole, bylo tomu tak i v 19. století, z té doby se však zprávy nedochovaly.

1926 V noci na 30. června se stal sloupek patrně obětí vandalů, ráno byl nalezen přeražený a s uraženou hlavicí. Pachatelé nebyli zjištěni, nicméně sloupek byl brzy opraven nákladem tehdejšího majitele pole Karla Lokesche a jeho tchá-

na, starosty Jana Vondrouše. Celý sloup byl obílen a do výklenků v hlavici byly vloženy nové obrázky malované na plechu.

2006 O 80 let později byla památka již velmi zpustlá, obrázky zmizely a z kříže zůstala jen kovová kostra. Příležitostné opravy jen udržovaly dosavadní stav, osud Božích muk se zdál být nevyhnutelně zpečetěn.

2012 Při vyhrnování sněhu byl sloupek rozbit, ulomená část byla uložena ve skladu města.

2016 Počátkem léta byl vykopán a odklizen zbytek sloupku. Následně proběhla důkladná renovace akademickým sochařem Jiřím Kašparem a 19. září téhož roku byl sloupek usazen na nové místo v březové aleji.

Jan Hlavatý

Křížek v roce 2022

Prameny a literatura:

Státní okresní archiv Jičín:

- Archiv města Miletín, Kronika města Miletína 1849-1930 (Jan N. Lhota a pokračovatelé), kniha 20.

- Farní úřad Miletín, Pamětní kniha 1835-1932, kniha 3.

LHOTA, Jan Nepomuk: Miletín nad Bystřicí. Příběhy jeho a památky. Brno 1888.

NOSEK, Miroslav: Podařilo se zrekonstruovat dvoje „Boží muka“.

Sousedské listy, duben-září 2016.

Foto: autor